

BELLEGE
en
OLLANDERS

BELLEGE
en
OLLANDERS

Hugo Renaerts

Voor al mijn Belgische en Nederlandse vrienden

Zijn we zo verschillend?

En zo ja, hoe komt dat dan, want lange tijden waren we allemaal Lage Landers onder één regering. Eén land, waarvan de grenzen zo af en toe wel eens wisselden in de loop der eeuwen, afhankelijk van de heren die ons regeerden zoals de Romeinen of de Bourgondiërs of de Spanjaarden, maar we waren de Lage Landers, Bellege en Ollanders samen.

Pas toen we in 1830 definitief uit elkaar zijn gegroeid is die wederzijdse plagerij ontstaan. Want het is plagerij. Er zijn honderden bellegemoppen en honderden ollandersmoppen.

Oh, wat plagen we elkaar graag.

En al is dat nu wel sterk geminderd, een lange tijd was er die hevige strijd op voetbalgebied, die klassieker, die ‘Derby van de Lage Landen’, een erezaak die afwisselend uitmondde in euforie voor de enen en verdriet voor de anderen.

Ja, er zijn verschillen tussen de noorderburen en de zuiderburen, maar toch zullen we ons altijd verbonden voelen als Lage Landers, elkaar plagend, zoals twee broertjes of twee zusjes elkaar constant plagen en de eer willen opeisen voor iets.

Het is een deel van ons bestaan geworden, dat plagen.

Maar er is een gezegde: “Wie plaagt bemint”.

Wellicht niet helemaal van toepassing tussen Bellege en Ollanders, maar toch... we blijven burenen die af en toe kijven maar tenslotte toch niet zonder elkaar kunnen.

Want moppen over Fransen of Duitsers zijn helemaal niet zo plezant (leuk) als over Ollanders.

Ik heb in dit boek mijn eigen ervaringen afgewisseld met artikels van anderen, moppen en cartoons. Sommige artikels zijn heel serieus en steunen op wetenschappelijk onderzoek, andere moet men nemen met een vleugje humor en een korrel(tje) zout.

We zullen proberen om de meest in het oog springende aspecten aan te roeren en ook meningen van anderen op te nemen. De lezer kan natuurlijk zijn eigen mening aanvullen, hij of zij kan het er wel of niet mee eens zijn, maar ik denk dat zowel de Bellege als de Ollanders soms met verbazing, soms met plezier en af en toe zelfs met verontwaardiging door dit boek zullen bladeren, een boek waarin geen lijn zit, maar waarin we gewoon van de hak op de tak en van de os op de ezel of van den Ollander op den Belleg springen.

Ja, we zijn verschillend

Vlaanderen en Nederland delen een staatsgrens van bijna 450 kilometer, waar aan beide zijden nagenoeg dezelfde taal wordt gesproken: het Nederlands. In zo'n gebied zou grensoverschrijdende samenwerking vlekkeloos moeten verlopen: je kunt immers je eigen taal spreken en je hoeft ook niet ver te reizen. Toch zijn er indicaties dat die samenwerking niet altijd even soepel verloopt.

Een aanwijzing daarvoor is dat een aantal organisaties zich inzet om Vlaams-Nederlandse samenwerking te bevorderen. Het 'Algemeen-Nederlands Verbond' brengt Nederlanders en Vlamingen samen om elkaar beter te leren kennen, de belangstelling voor elkaar te vergroten en de samenwerking te verbeteren. De 'Orde van den Prince' zet zich in voor de taal en cultuur van de Nederlanden, dat wil zeggen Vlaanderen en Nederland. De 'Belgisch Nederlandse Vereniging' heeft tot doel de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland en het begrip voor elkaar te bevorderen.

Een tweede indicatie dat de Vlaams-Nederlandse samenwerking niet altijd smetteloos verloopt, is dat er cursussen en websites zijn voor Nederlanders die in Vlaanderen werken, waarin ze leren hoe om te gaan met Vlamingen, en dat er ook dergelijke cursussen en websites zijn voor Vlamingen die in Nederland werken.

De Nederlander leert bijvoorbeeld dat Vlamingen meer belang hechten aan een persoonlijke benadering en dat je daarom pas zakelijk kan worden als je het vertrouwen gewonnen hebt. De Vlaming leert dat Nederlanders niet hiërarchisch zijn ingesteld en hun baas recht in hun gezicht zeggen wat ze denken.

Een Nederlandse ambassadeur in België, Henne Schuwer, formuleerde kort en krachtig: "We verstaan Belgen, maar begrijpen ze niet" (NRC Handelsblad, 8 april 2011). De cultuurspecialist Geert Hofstede (2001, 63) concludeert op basis van zijn cultuurvergelijkend waardenonderzoek: "In fact, no two countries (...) with a common border and a common language are so far culturally apart (...) as (Dutch) Belgium and the Netherlands".

http://www.anv.nl/wp-content/uploads/2014/03/N2014-1_Marinel_Gerritsen_Vlaanderen_en_Nederland-een_taal_twee_culturen.pdf

De Derby der Lage Landen

Ik was nog jong (ik gebruik met opzet niet het woord 'klein', want in de hele familie stond ik al heel snel bekend als 'wat is hij groot geworden') toen de voetbalwedstrijd tussen Bellege en Ollanders een van de hoogtepunten vormde van het voetbalseizoen. Eén keer per jaar gingen de Rode Duivels naar Nederland en één keer per jaar kwam Oranje naar Deurne, naar 'den Bosuil', het voetbalstadion van Antwerp F.C.

Dat evenement, dat door de radioreporters 'de Derby der Lage Landen' werd genoemd en dat over de radio werd gevolgd, want toen ik jong was bestond de televisie nog niet, was in staat om heel Antwerpen in beroering te brengen.

Het begon bij het centraal station, want weinig Ollanders kwamen met de auto. Auto's waren trouwens schaars in die jaren rond 1950. De trein met Ollanders werd gelost en ze stormden zingen het Astridplein op, met oranje vlaggen en petten en maakten de Sinjoren, want zo worden de Antwerpenaars genoemd, duidelijk dat het zo mooi is aan de Amsterdamse grachten. De schlagers van Johnny Jordaan en Tante Leen galmden over het Astridplein en daar stonden de Bellege een beetje bedeesd naar te kijken, want het zou wel weer op een nederlaag voor de zuiderlingen uitdraaien, zoals de laatste jaren de traditie was.

Nog niet voldoende gerold met de trein, werd lijn 12 van de stadstram in bezit genomen, want die leidde regelrecht naar het Bosuilstadion, waar Coppens en Lenstra weer tegen elkaar zouden staan in een poging de overwinning voor hun ploeg te bewerkstelligen.

Den Bosuil zat stampvol. Ieder jaar opnieuw. De derby was de vriendschappelijke wedstrijd die weinig met vriendschap te maken had, want de naijver tussen die twee was onverbiddelijk. Een overwinning werd weken lang gevierd. Er waren in die tijd nog niet zo veel interlands met voorrondes en zo voor Europese en wereldkampioenschappen en die wedstrijd betekende dé klassieker in het voetbal.

België en Nederland hebben 125 keer tegen elkaar gespeeld. De eerste keer dat de twee landen tegenover elkaar stonden was op 30 april 1905 in Antwerpen. Dit was tevens de eerste interland van het Nederlands elftal. De laatste derby vond plaats op 15 augustus 2012 in Brussel. Slechts twee wedstrijden tussen landen zijn vaker gespeeld, dit zijn Argentinië - Uruguay en Hongarije - Oostenrijk.

Tot nu toe won Olland 55 keer, Bellege 41 keer en speelden ze 29 keer gelijk.

Nederland – België op 11 maart 1934 in Amsterdam. Het record aan doelpunten, want de einduitslag was 9-3.

De scheiding van de Nederlanden

Laten we echter beginnen met een stuk geschiedenis, dat stuk geschiedenis dat betrekking heeft op onze vereniging, scheiding, hereniging en definitieve scheiding (tot nu toe).

Een groot deel van de Nederlanden behoorde in de tweede helft van de vijftiende eeuw door vererving en verovering aan de Bourgondiërs.

De zuidelijke gewesten kregen door hun belang meer aandacht van de Bourgondische hertogen dan de noordelijke. Zo was het hof van de hertog in het zuiden gevestigd, evenals de eerste universiteit. Tijdens de regering van Karel de Stoute werd het bestuur van de Nederlanden tot ongenoegen van de gewesten meer gecentraliseerd, werd het leger uitgebreid en werden de belastingen verhoogd. Na zijn dood kwam Vlaanderen in opstand tegen de opvolger Maria van Bourgondië en werd het Groot Privilege in 1477 afgedwongen, waarin de rechten van de gewesten beschreven stonden. Maria trouwde met keizer Maximiliaan, waarmee de Nederlanden overgingen van het Bourgondische naar het Habsburgse huis. Na de dood van Maria deed Maximiliaan er alles aan om het Groot Privilege af te schaffen, dit tot groot ongenoegen van de gewesten die in opstand kwamen. Door militair ingrijpen werd deze grote opstand gebroken.

Vervolgens probeerden de Habsburgers van de zeventien Nederlandse gewesten een eenheid te smeden met als hoofdstad Brussel: de Habsburgse Nederlanden. Van deze gewesten waren Vlaanderen, Brabant en Holland veruit de belangrijkste.

De Reformatie begon in de Lage Landen aan het begin van de zestiende eeuw. Een van de oorzaken daarvan was de ontevredenheid van de mensen over wantoestanden in de Rooms-katholieke Kerk. In het begin werd het protestantisme meestal in het geheim beleden, omdat er de doodstraf op stond. Na 1560 kregen de calvinisten meer voet aan de grond, beginnend in de Zuidelijke Nederlanden. De Habsburgse regering deed er alles aan om de Reformatie de kop in te drukken en liet velen vervolgen. Deze vervolgingen waren succesvol in gebieden waar de Habsburgers veel macht hadden en dat was vooral beneden de grote rivieren.

Door de oorlog met Frankrijk in de jaren vijftig van de zestiende eeuw en de hoge belastingen om die oorlog te financieren, werd het onrustig in de Nederlanden. Deze onrust hield aan na de vrede met Frankrijk in 1559. Met de Transactie van Augsburg in 1548 en de Pragmatieke Sanctie in 1549 had keizer Karel V de Nederlandse gewesten samengevoegd en uit het machtsgebied van het Heilig Roomse Rijk gehaald.